

TAPOLCZAI LAPOK

EZEELŐTT TAPOLCZA ÉS VIDÉKE.

FELELŐS SZERKESZTŐ: SZIGETHY ÖDÖN, KIADÓ ES TULAJDONOS: LÖWY B.

Megjelenik minden vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-utca.
Kéziratokat vissza nem adunk.

Előfizetési ár: Egész évre 10 K., félévre 5 K.,
negyedévre 2 korona 50 fillér.

Hirdetmények: meggyezés szerint.
Nyílt-tér sora: 1 korona.

Mélyen tisztelt olvasóközönség!

Jelen lapszámunkkal, „Tapolca és Vidéke” címmel a 23-ik, újabb felvett címünkkel pedig a 12-ik évet kezdjük, amely idő elég biztosítékot nyújt lapunk életképességére és reményt a mélyen tisztelt olvasóközönség további jóindulatára és pártfogására. Ezek adnak erőt és serkentenek bennünket a további munkára. Hogy pedig a jelzett idő alatt mennyire feleltünk meg a célnak, amelynek szolgálatába álltunk, annak elbírálását mélyen tisztelt olvasóinkra bizzuk.

Uj programot nem adhatunk, marad mint eddig volt; Tapolca város, a mi szűkebb otthonunk és vidékének kulturális, közgazdasági és közművelődési érdekeit ápolni, munkálni és ha a körülmények úgy kívánják, irányítani. Célunk nemcsak, hogy tükörként az olvasó elé vetítsük az eseményeket a maguk valóságában, hanem az okok és okozatok részletes fejtegetésével a helyes ítéletek és elbírálásokra vezessük olvasóinkat.

A modern ember másra bizza azt a szellemi munkát, mely az események feldolgozásához, a tények fejtegetéséhez, a következmények levonásához szükséges és maga megelégszik mindezek végső eredményével, teljesen a

sajtóra bizza a jelzett műveletek elvégzését.

A sajtónak fontos hivatása van, mert az események kritikai megbirálásától szabadítja meg az olvasót, de fontos szerepe a sajtónak, hogy állandóan ellenőrizze az egyes társadalmi és hatósági intézményeket s a kísérlet minden egyes szereplőjét, szinte lehetlenné tesz minden helytelen, szabályellenes cselekedetet, minden visszaélést és tulkapást, — és ha ilyen mégis megtörténne, kiméletlen kézzel és erélylyel fog hozzá az ügy felderítéséhez és nyilvánosságra hozatalához.

Hivatásunk nemcsak abban áll, hogy száraz híreket találjunk fel olvasóinknak, hanem, hogy nyíltan megmondjuk az igazat bárkinek, minden kerülgetés nélkül, mert csak úgy váljuk szolgáltni becsületesen, odaadóan a közérdekért.

Jelzett céljaink elérésére, szükségünk van a nagyközönségre, mert munkálkodásunkat csak úgy fogja siker koronázni, ha a közre adott általános érdekű eszmék olvasóinknál visszhangra, pártolásra találhatnak.

Lapunk kizár minden politikai és felekezeti színezetet. Az igazság hangján méltányoljuk a munkát, ostorozzuk a hibát, amint azt a közérdek megkívánja.

Mindezekhez a nagyközönség er-

kölesi és anyagi támogatását kérve, magunkat szíves jóindulatába ajánlván, maradunk

Tapolca, 1913. évi január hó 5.

hazafias üdvözlettel

a „TAPOLCZAI LAPOK”
szerkesztősége és kiadóhivatala.

1913.

Nem hiába, hogy az ominózus 13-as szám foglaltatik ebben az évszamban. Ez az új esztendő valóban nem kezdődik a legszerencsésebb auspiciumok között, de ezért még boldogoknak érezhetjük magunkat a jelenlegi bajos szituációban akkor, ha a bajok, legnagyobbika, a háboru be nem következik.

A lefolyt esztendő a gazdasági rázkódások valóságos láncolata volt. A háboru előrevetett árnyékaként már a nyár elején beállt a pénzszükség, amely először a vállalkozási kedvet silányította tönkre, aztán nyomasztó sullyal nehezedett a kereskedelem és ipar minden ágára. Októberben kiütött a balkáni háboru, novemberben pedig felütötte fejét a világháboru réme és erre még mi is felkészültünk a nagy összeütközésre. Százezer és százezer embert szállítottak fegyver alá, fiakat, apákat és panasztól, jajtól lett hangos város és falu. Ez az állapot aztán katasztrófális hatással sujtotta közviszonyainkat.

TÁRCA.

Séta közben.

Írta: Dr. Buzás Dezső.

De inkább bolygás közben. A sétának a régi jó teória szerint ugyanis van egy manapság mind ritkábban teljesíthető feltétele: a zsebedben százasbankó lapuljon, de ne ám koronás! Ez körülbelül azt az igazságot jelenti: sétáljon, tehát pávázkodjék, aki gond nélkül él. Akinek gondtól, bánattól fő a feje, bizony csak jön — megy, mint a jótét lélek, jár-kél, bolyong, kóborog.

Itt a mi tapolczai korzónkon, hova a tél beszorítja az embert, abban sincs köszönet. Valami konstantinápolyi, törökös vonás van a mi sok büszkeséggel emlegetett kis városi kulturánkban. Van gyalogjárónk, de csuszkálunk a sárban, van villanyunk, de jólteszik azok a maradi bácsik, akik jó öreg kézilámpást csóválnak a kezükben estenden és végül volna jó levegőnk, de a fojtó köd büzös kőszénfüsttel, meg ennél is gonoszabb asszonyi parfümmel össze-szóvetkezik, hogy kifelé kergessen bennünket.

Baktatok hát kinek. Közben — mert nem találom, — a kultura motoszka a fejemben s eltöprenkedem azon: igazán igaza volt-e

annak az okos embernek, aki minap egy tudós társaságban azt fejtegette sokónknak, hogy van társadalmi haladás a mi kulturánkban és hiába mondja a botokud, a Tahiti szigetbeli ember, hogy néki mindene van, nem az ő boldogsága a boldogság. Ki adja meg a feleletet arra a kérdésre: így igaz-e?

Amint így füstölgök magamban, megállit egy öreg pásztor ember. Kivilágított kirakat előtt áll. Megrokkant alakja előremered, szutykos hosszú haja a kupájába lóg, rozszant szüre alól görcsös bot kandikál ki. Régi nagyon régi módi bácsi ez, egy kicsit javított kiadásu botokud, aki vagy ötven esztendeje terelgeti a nyáját valahol a dobosi erdőn és úgy vélem, minden tíz esztendőben ha lát akkora várost, mint Tapolca. A kirakatban van is mit látnia. Hátrakötött fejű, pirosképi helyre egy menyecske áldogál ott, előtte mosótál, valami matériát tisztogat. Áll az öreg, nagyon áll, figyelem nagy bámész nézését, veszem észre, hogy nem ért valamit. Nagy hamar megtudom mit, mert valamizóval gondolkozik.

„Hát ez meg mit csodáséjta itt magát.”

Igaza volt az öregnek; jóra való fehérenp nem áll így ki a világ csufjára. Egyszerre azonban nagyot lödít a szürén, éktelen káromkodásban tör ki. „A rosseb ette volna meg azt is, aki csinyáta, meg azt is aki kitette, iszen viaksz!”

Azután mérges dörmögés közben koszrog odább a keshedt csizmája.

Jó öreg te, gyöngé anatomus vagy, de nagy filozófus. A kultura fáj, mert kiábrándulás, mert illuziók mulása; adhat sokat gyönyörűt, testnek, léleknek üdvösséget, de pótolja-e — amit elvihet hitben, ábrándban?

Jó dobosi szellő markol az emberbe, amint kivált kapuk előtt elbaktat. Egyik kapu sarkában apró kis gyerek huzódik meg. Földön fölül egy arasz az egész emberke, de nagy fekete szemé villog elő a homályosságából. Nézem. Eszik mohón, szaporán.

— Ki fia vagy?

— A Ritterké.

— Mit eszel?

— Ruszlit.

— Hol vetted?

— A Vig Andráséknál, (itt kiérzett a szavából, hogy erre otthon jól megtanították és némi büszkeséggel folytatta) mer azér, hogy én szegény gyerek vagyok, aztán azok adnak nekem vacsorát.

— Hát miért nem viszed haza?

— Azér, mer otthon a Sándor meg az Örszénk is kérne belőle.

Azonban nagy hamar be is falta a kis halat. Nyüzsög a korzón a sok sétáló, most libben el a kapu előtt két szép asszony, aki teljesen egyetért abban, hogy a barátjuk új rájeros kalapja sokkal csunyasabb az övéknél.

Az ezernyolcszázhetvenharmadiki nagy krach óta ilyen gazdasági válságot nem ért meg ez az ország.

Most, hogy a fellegek már oszladozni kezdenek és a háboru terrorja nem fekszi már meg a kedélyeket, nyugodtabban tekinthetünk vissza a közelmúlt eseményeire és ezekből levonhatunk egy ilyen súlyos tanulságot. Azt, hogy nagyon gyenge bázison nyugszik a mi közgazdasági életünk. Egy komoly külpolitikai bonyodalom esetére, amilyen a balkáni háboru is volt, meginog, megrendül nálunk minden, főleg a közönség bizalma. Oktalan pánik vesz erőt még a komolyabb elmeken is és ugyfest a dolog mintha mi hajtanók önmagunkat a gazdasági katasztrófa felé. Ez csak szegény országban történhetik meg, ahol a vagyonoknak és existenciáknak nincs teljesen reális bázisa. Lám Németország ugyanezeket a nehéz időket minden rázkódtatás nélkül élte át, sőt Ausztria is hasonlíthatatlanul nyugodtabban bírta a válságot. S mi majdnem tönkre mentünk.

A Balkán kérdés, amely félszázad óta fekdte meg az európai állapotokat, remélhetőleg megoldódik és a világ felszabadul az aggodalmak alól. Megint hosszú évtizedekre biztosítatik a béke és nincs fontosabb kötelessége sem a magyar kormányoknak, sem a közönségnek, mint hogy gazdasági ellentálló képességünket fejlessze és a közvagyonosságot reálisabb bázison mozdítsák elő. Ennek nélkülözhetetlen előfeltétele a gazdasági függetlenség. Amíg ez be nem következik, addig Magyarország koldus marad, vagy ahogy Károly Mihály gróf a napokban oly kétségbeejtő őszinteséggel beismerte: Montenegró nivóján fogunk vergődni.

Az új évet tehát azzal a szilárd elhatározással kezdjük meg, hogy minden erőnket összefogva küzdjünk hazánk gazdasági önnállóságáért. A mire a boldogulásukért küzdő diadalmas balkáni népek képesek voltak, arra képesnek kell lenni az ezer éves

magyar nemzetnek is. Mert a mely nemzet erre nem képes, annak el kell pusztulnia.

Községi gyűlés Tapolczán.

Tapolcza nagyközség képviselőtestülete december hó 29-én tartotta 1912. évi utolsó gyűlését, amely iránt elég élénk érdeklődés volt. A mult gyűlés jegyzőkönyvének felolvasása után Beke Ferenczné és Preininger Flórián tapolczai illetőségét elfogadja, Szalai Jánosét azonban elutasítja.

A községnek a postán érkező leveleinek és pénzküldeményeinek átvételére községbírónak, főjegyzőnek és pénztárosnak ad meghatalmazást.

Tudomásul veszi a viszlóvölgyi öntözés engedélyezése tárgyában hozott határozatot, megkéri főbíró, hogy a mikor az ellenőrzés eszközöltetik, arra hívja meg Keszler Aladárt, kit a község az ellenőrzéssel megbízott.

Elhatározza, hogy a tanítók drágasági pótlékát, mindaddig míg a drágaság tart vagy fizetésüket ez irányban törvényhozási uton rendezik, évenként a költségvetésbe felveszi.

Elhatározza továbbá, hogy újból kérvényt küld a miniszteriumhoz a kórház segélyezéséért.

Az u. n. Tanárkert haszonélvezeti joga míg a felső népiskola gyakorlóhelyül szolgált, az állam nevéen volt, az iskola megszüntetésével e jog töröltetett.

Tudomásul veszi a Máv. által elfoglalt terület kártalanítása ügyében érkezett átiratot.

A főjegyző irnoktartási átalányát 200 koronával felemeli.

Skállát Dénes József siklói lakos kérvényt intézett a községhez, hogy engedjen át színházépület emelésére helyet, vagy évi bérért vagy pedig úgy, hogy az emelendő épület 25 év után, minden érték megtérítés nélkül

a község tulajdonává lesz, egyuttal bemutatja 32 ezer korona költséggel építendő színház tervrajzát is.

A képviselőtestület készséggel fogadja az ajánlatot, azonban míg a Dienes vendéglő előtti tér felhasználásának felebbezési ügye el nem dől, helyet nem jelölhet. E tárgynál élénk vita fejlődött, nem mintha az ajánlatot a község el nem fogadná, hanem, hogy a jelzett tér tovább is marha megállóhely maradjon, pedig hát ez vita tárgyát alig képezheti, mert nem hisszük, hogy a vármegye alispánja nemcsak szépészeti, hanem első sorban tisztasági és egészségi szempontból továbbra is megengedné e teret marhamegállóul használni.

Igy tehát a bemutatott színház épület részére legalkalmasabb helyül szolgálna, az épület környékét parkírozni lehetne és a községnek épen e legszembetűnőbb, eddig igazán kopasz, piszkos tere a legszebb része lehetne a városnak. Marha megálló helyül pedig még mindig lehetne a Mogyorósi-utca elejét vagy esetleg más helyet kijelölni.

Bemutatja főjegyző a vágóhid és ezzel kapcsolatban jéggyár építésének költségvetését és rajzát. Minthogy azonban a jéggyár építésére idők folyamán a fogyasztók változása stb. nem nyujtana elég biztosítékot, — a jéggyár építését Takács Jenő kir. közjegyző jelzett indokolásával elveti és megbizza az előjáróságot, hogy csupán a vágóhid építésére készíttessen költségvetést.

Az Augusztia gyermekszanatórium részére, hová évenként 2 ingyenes és 2 félingyenes helyre küldhet a község gyermeket, 1913. évi január hó 1-től kezdve évi 20 korona segélyt szavaz meg.

Helyeslőleg tudomásul veszi és jóváhagyja a képviselőtestület a községnek a földmivelésügyi kormánylyal füztelep részére bérbeadandó területre kötött bérleti szerződését és Handlery

TOPSY.

Írta: **Wladimir Pelcseff.**

Fagausztine Dávid, vezérügynök, zálogháztulajdonos stb., fel-alá járkált kimberley-i irodájában. Elénken gesztikulált. Komoly ráncok voltak az arcán, intenzív gondolatmunkát végzett. Az ajtó mellett állott Lung-Tsing a kínai és alattomos mosolylyal figyelte mr. Fagausztine izgatottságát. Nem csekélységről volt szó: Lung-Tsing olyan ajánlatot tett az ügynöknek, amely sok pénzt jövedelmezhetett neki, de amely egyuttal az állami ügyésznek szolgáltathatta ki őt.

„Illicit Diamont Buying“ tiltott gyémántkereskedésről, azaz lopott csiszolatlan, a bányamunkások által titokban elcsent gyémántok eladásáról volt szó. Ez mindenkor virágzó üzlet Kimberleyben. Akit tetten érnek, annak néhány évi fegyház jut. Annál raffinátabb cselekkel igyekeznek megtéveszteni a felügyelőket.

A kínai egy kiválóan ravasz, teljesen új trükköt eszelt ki.

— Hogyan történik hát a dolog?

— Egészen egyszerűen Sir. Nézze meg ezt a kutyát — egy kínai agárra mutatott — Topsynek hívják és parókát visel. A kínai egy bőrt húzott a kutyára, a meztelen agár dus bundája kaffer-kutyává változott. Ebbe a parókába kis zsebeket varrtunk a kövek elrejtése céljából. Jirny a kaffer, ma-

gával viszi Topsy a De Beers bányákba, ott dolgozik egy hónapon át és újra kijön onnan. Senki se fogja megmozni a kutyát.

— És mennyibe kerül ez?

— Adjon nekem ötven fontot a kutyáért és a haszon felét.

— Kövekben?

— Kézpénzben.

Alkudoztak, végre megegyeztek.

A De Beers bányák, egy elzárt, erősen őrzött lakóhelyet tartanak a gyémántbányászok részére, amelyet egy ember nem hagyhat el a munkaidő szerződés lefolyása előtt. Ezt a lakóhelyet Comprundnak nevezték el.

Másnap egy ügynök egy kaffert hozott oda, aki munkát keresett. A kaffernek volt egy kis borzasszörű kutyája, mint amilyent a kafferek rendszerint tartani szoktak. Rögtön felfogadták; munkásra mindig van szükség.

A mélységből két földet emeltek ki a tartályokkal, amelyet leszórtak a földre. Jimmy kotorni kezdett benne. Nagyon butának tette magát. A nyersgyémántot nehéz felismerni, olyan mint az apró kavics. Jimmy minden pillanatban egy értéktelen darab kővel futott a felügyelőhöz, megkérdezni nem-e gyémánt. A felügyelő bosszankodott a buta kafferrel és nem ügyelt reá; ez amugy se talál életében soha egy gyémántkővet.

A borzas Topsy szörnyen zsenirozta a dupla szőrzete. Odadörgölődött Jimmy meztelen lábszáraihoz és amikor a felügyelő egy-

szer elég messze járt tőle, úgy tett, mintha keresgélne a kutya szőrében — mi lehet, ami bántja?! Egészen feltűnés nélkül csinálta. De a kutya szőre egy pillanat alatt husz fonttal lett értékesebb. Amikor a Giog és a felügyelő hangos kiáltása „Tsaile“ (kafferül: oszlj) a déli szünetet jelezte, Fagausztine és társa meg lehettek elégedve az eredménnyel.

Persze — naponta nem volt oly szerencsés Jimmy. Néhány követ át kellett adni a felügyelőnek, nehogy elcsapják. Egy hónap leforgása után szép csomó gyémántot gyűjtött és a felügyelőnek felmondta a szolgálatot.

Elkülönített helyiségbe vitték, ricinusolajat kellett innia — azután elbocsátották.

Jimmy és Topsy szabadok voltak. Első utjuk Lung-Tsing-hez vezetett.

A kínai megfizette a kaffert és a kutyát a szerződésnek megfelelően Fagausztinehez vitte. Az ügynök minden oldalról megtapogatta a kutya bőrét és mindenütt megérezte a kemény köveket benne. Elégedetten mosolygott. Egyetlen gondolata most az volt, hogyan csaphatná meg a kínait a nyereség felének kifizetésével. Lehuzta a kutyáról a vendégbőrt, kiürítette annak zsebeit, gondosan megmért minden követ és számolni kezdett: a kövek megérték 5000 fontot (100.000 márkát.)

A kínai gondtalanul figyelte.

— Jobb üzletre számítottam Lung-Csing! Hosszu, heves szóváltás következett. Végül Fagausztine egy csekket adott át a kínainak, kétezer font értékű csekket, amely a Künberly-

Gusztáv indítványára elhatározza, hogy a Tapolczavidéki Gazdakörnek illetőleg annak elnökének és titkárnak ez ügyben a város érdekében kifejtett fáradozásukért köszönetet szavaz.

Visszatekintés a mult évre.

Nem akarunk történelmi dolgozatot írni, sőt még az események részletezésétől is teljesen tartózkodunk, csak az 1912. év történetét, Tapolcza és vidékének eseményeit kívánjuk nagyobb körvonalaiiban olvasóink emlékezetébe idézni.

Tapolcza és vidékének közgazdasági, ipari, kereskedelmi, közművelődési irányu mozgalmi igen élénkek voltak. Mindezeket munkálták a Tapolczán lévő 24 egyesület, melyek közhasznú tevékenységének taglalásába itt nem bocsátkozunk, hiszen azt részletesen hoztuk lapunk egyes számaiban. Mégis ki kell emelnünk a járás és Tapolcza gazdatársadalmának érdekeit munkáló Tapolczavidéki Gazdakört és az OMKE. tapolczai kerületét, mely dacára még ifjú korának élénk és hathatós tevékenységet fejt ki tadjai érdekében.

Ha már az egyesületeket említjük, nem lesz bizonyára érdektelen, ha azok belső közhasznú munkálkodásán kívül megemlítjük, hogy Tapolczán az összes egyesületek nyolcvannégy kisebb-nagyobb méretű mulatságot rendeztek, amely a tagsági díjakkal tekintélyes erkölcsi adót ró a társadalomra a belépő díjakkal és felülfizetésekkel. A megtartott mulatságok közül különösen két művészi estélyről kell megemlékeznünk, a zalaegerszegi filharmonikusok zeneestélyéről és az Izs. Nőegylet által rendezett művészestélyről. Mulatságos élvezetekből tehát bőven kivettük részünket.

Legfelsőbb iskolánk, az állami polgári fiúiskola vezetésében is változás volt. Redl Gusztáv igazgató, ki 35 évi tapolczai szolgálata után, mely idő alatt fáradhatlan buzgalommal tanította az ifjúságot, vezette az intézetet, nyugalomba vonult az ő ismert szerénységével, csendesesen minden ünnepeltetés nélkül távozott az intézet éléről, magával vivén tanítványainak szeretetét, kartársainak és a nagyközönségnek tiszteletét. Élvezte sokáig a jól megérdemelt nyugalmat. Helyébe előttünk ismert kiváló pedagógus Kollányi Ödön vette át az intézet vezetését, akiben bizonyára reá termett igazgatót nyert az iskola. Ezzel egyidejűleg említjük a polg. lányiskola ügyét, amelynek államosítására vonatkozó miniszteri

leiratot is a mult évben vettük. Kórházügyünk a mult évben alig tett haladást.

Ünnepe volt községünknek dr. Balás Béla új főispán és kerületünk képviselőjének dr. Darányi Ignác látogatása alkalomával.

Kulturális tényezőink gyarapodásának kell tekintenünk ugyancsak a mult évben alakult két daloskör, a Rákóczi Asztaltársaság és az Iparosok dalkörének létesítését. Mindkettő fáradhatlan szorgalmat fejt ki fejlődésére, haladására.

Vidékünk gazdasági létérékének a szőlőművelés és bortermelésnek a mult évben szomorú eredménye volt. Az idő viszonyosságai mellett a szőlőbetegségeivel küzdött a gazda, amit betetőzött a mennyiségileg ugyan részben kelégitendő, de minőségileg rossz szüret. Mindezeket pótolta némileg a borok magas ára. A nehéz és drága pénzvisszonyok súlyát már az év közepén érezte társadalmunk, ami a kereskedelmi, ipari és gazdasági életben bizonyos pangást idézett elő, amit jelenleg is érzünk.

Községünk építkezésén is érezhető volt e jelenség, mert az építkezés alig mutat fel a mult évről nagyobb eredményt. Csúspán vasuti állomásunkon volt nagyobb kibővítési munkálat. A vasut személyi forgalma sem volt oly nagy mint a megelőző évben, aminek okát a vasuti utazás felemelt díjszabásában látjuk.

A mult évben nyílt meg a község alatt elnyúló barlang, ami igen sok idegen látogatót vonzott városunkba.

Az eseményekkel változnak az emberek. Muzikár Ferencz volt postafőnökünkötől kellett bucsút vennünk, kit Csáktornyára helyeztek, kinek helyébe jött Leposa Ferencz Nagykanizsáról.

A mult év kevés örömei között két darab új pénzt is kaptunk, a két koronásat és száz koronásat, amelyek közül egyikből kevés van, a másik pedig csak legutóbb embernél bemutatkozott, de nem maradt vendége.

A jobb jövő reményével kezdjük az új évet, nem tudjuk, mit rejt számunkra az új év, egyedüli vigaszunk, hogy semmi sem állandó s így a változás talán részünkre is jobb jövőt hoz. Adja Isten, hogy úgy legyen!

Kérjük előfizetőinket, kiknek előfizetésük december hó végén lejárt, hogy azt megújítani sziveskedjenek.

bank pénztáránál váltandó be.

Lung-Tsing zsebreavágta a csekket.

— Mister Fagausztime — mondta azután — odaát voltam a Buller-vendéglőben. Azt beszéltek ott, hogy ön tiltott gyémántkereskedést üz. Mister Parker is ott volt, az a nagy — simára borotvált arcú, — férfi.

— A detektív? Fagaustine elsápadt.

— Nem tudom, hogy micsoda, kicsoda. De vigyázzon, nehogy házkutatást tartsanak önnél és rajtacsipjék. Node hiszen önnek jó rejtekhelye van. Lung-Tsing egy pillantást vetett Topsyra, amely nyugodtan feküdt a szoba egyik sarkában. — Isten önnel Mister Fagaustine.

Amikor Lung-Tsig eltávozott, Fagausztime lázas munkába kezdett. Elsőben kivette az asztalfiókból a gyémántokat és Topsy szőrébe bujtatta őket. Aztán egy acélkazettából

szedett ki csiszolatlan köveket Fagausztime, amelyek egy más forrásból kerültek hozzá. Ezeket is Topsy szűrsebeibe csuszította. Most aztán nyugodtan alhatott Fagausztime.

Másnap délben, szokása szerint a Buller vendéglőbe ment villásreggelire. Mögötte kullogott Topsy.

A italmérő körül törzsvendégek álltak: Lexin Samu, a dohánykereskedő, Mister Parker és még többen.

— Honnan vette ezt a csunya kutyát, Fagausztime? — kérdezte Lexin. — Hiszen ez egy kaffer-kutya.

— Hozzám menekült — mondta Fagausztime és szeretettel nézte a borzas állatot. Parker éppen kockázott a szomszédjával, hogy kifizesse a következő italt.

Napihírekről beszélgettek, a tőzsdéről, a De Beers bányák nyerevényeiről, betöréses lopásokról és rablógyilkosságokról.

Egyről-másról.

A Szilveszter-éjszakák magafeledt szilaj tombolása is halkabb az idén, a fortisszímókból félős pianók lettek. A híres Szilveszter-esti bálók mulatozásai halk szavu kávéházi szórakozásban zsugorodtak össze. Pedig a szívünk a régi, de az örömünk már kevés. Beszélhetnek békéről, a torkunkat azért mégis mintha egy csontos ököl szorítaná össze. — Szilveszter éjszakáján, a vidámság szent bódulatában föltolakszik a lelkünk elé egy nagy kérdőjel. Mit hoz az új év? Jobb lesz-e mint a régi volt. Mert biz az cudar egy esztendő volt. Üzlet, kereskedés, ipar, micsoda nyomorult állapotba kerültek ebben az évben! De megakadt minden kulturális élet is. Egyesületeinkben pangás; kórház ügye zátonyra jutott; kaszánya, vízvezeték, utcakövezés és sok-sok ideálunkat, tervünket temette el a pénztelenség; kedvtelenség, közönyösség. És Szilveszter éjszakáján, új hajnal hasadtán, megváltozott volna minden? Uj, jobb esztendő következne? A babonások ijedten mutatnak az új esztendő két utolsó számjegyére, a tizenháromra. Szorongva ütjük fel az ezernyolcszáz tizenhárom év történelmének lapjait. S a szemünk előtt mintha a ma, a holnap történelme dübörögne végig. Egy őszi napon Lipése mezéin Európa népeinek véreből új patakok születnek. Népek csatája, franciák sirja, cézári dicsőségek temetője. Ez történt — száz évnek előtte.

A babonás szám megint itt van. S mi aggódva kérdezzük, hogy mit hoz ez az év, mikor sötét egére a Nyugat csatái rajzolódtak fel és a hideg szibériai szél csapott arcunkba. Mi lesz a mi eredményeinkkel, amit annyi békés munka után értünk el. Mi sors vár a fészekre, amelynek mi is — lakói vagyunk?

A zenéről. Tegnap délután rendkívül élvezetes növendék-hangverseny volt Tapolczán. És mikor a zongorából kiáradó gyönyörű melódiákat hallottuk, gondolkodtunk a zenéről. — A zene egyenesen lelkünk közepibe nyúl, nem mint más művészetek, melyek a szavakon, a sziveken, a gondolatokon keresztül nehezen jutnak el a lélekig. A zenében mindenki saját magát érzi, a saját legmélyebb énjét érzi hullámmal a hangok örvényében, multját, sorsát, vágyait szagatják azok. A legtöbb, a legalapvetőbb képzetekkel a legszorgosabb, sokszor a legelválaszthatatlanabb összefüggésben van egy melódia. Mindnyájunknak vannak melódiái, amelyeket maga elé kell csak dudolnia és

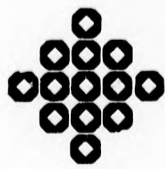
Hirtelenül átható fütty hangzott el kívülről. Topsy leugrott, nyilsebesen kirohant és egy kinaihoz futott, aki csakhamar eltűnt az első utcasarok mögött.

— A kutya, a kutya! — ordított Fagausztime, két széket döntött fel, eltört egy poharat, földre tiport egy indulni készülő vendéget és elrohant, amely gyorsan rövid lábai birták. Rohant az eltűnt kínai után.

Hiábavaló fáradság volt, mert nem talált senkit. Visszarohant a bankhoz. Elfúlladva érkezett oda és megkérdezte, vajjon egy kínai benyújtott-e ma egy kétezer fontról szóló csekket és kifizették-e neki az összeget.

— Igenis — felelték — két órával ezelőtt volt itt. Topsy, Jimmyt és Lung-Tsing-et a kínait azóta senki sem látta Kimberleyben.

KARDOS NAGYÁRUHÁZA TAPOLCZA, Fő-tér.

Legolesőbb és legnagyobb bevásárlási forrása a vidéknek a farsangi idényre. Teljes mennyasszonyi kelengyék készen 100 koronától felfelé. * Báli és mennyasszonyi ruhák. * Valódi szepességi és rumburgi vásznak. * Damast asztal és ágyneműek. * Selyem és kasmir paplanok. * Hetenként csütörtökön maradék kiárusítás potom áron.

akaratlanul, öntudatlanul, egy csomó kép, gondolat, képzet merül fel mint varázsütésre a tudatba, emlékek, arcok, helyek, szavak, melyek a lelki életünkkel a legszorosabb kapcsolatban vannak, bukkanak fel az öntudatlan homályból. Mintha az óraszerkezet főrugójához nyulunk és az összes kerekek, emeltyük reagálnak és párosan verődnek össze: a zene is így hat a lélek legmélyére, mozgató rugójára. — Oly népek, melyeknél a zene kultusza előrehaladott volt, mindig nagy kulturát és műveltséget értek el. Ezért nemcsak fejleszteni kell a zenekultuszt, hanem — népszerűsíteni is.

Mert a zene összekötő hid, melyen át az egymás egyéniségének, hangulatának megértéséhez könnyen, természetesen jutunk el. A zene közelebb hozza az embereket egymáshoz, lerontja a társadalmi válaszfalakat és ez a nagy összekötő, egybegyűjtő hatása teszi, pld. a dalosegyleteket, elsőrendű kultúrtevézőjévé éppen a — tagolt-társadalomban.

A jéggyár terve mindig kísért, mikor enyhe a tél, mikor nincs kilátás arra, hogy olcsón meg lehet tölteni a jégvermeket. Ilyenkor felvetődik a jéggyár terve és tanácskozásra jönnek össze az érdekeltek és elhatározzák, hogy építenek jéggyárat. Félre, mint a szindarabokban szokás, azt mondják a szereplők: majd csak megjő az Uristen ettől a határozattól és nem fűteti be a lakását: befagy a Balaton, a halastó, az utszéli pocsolya; lesz jég, olcsón és aztán pedig nem kell a — jéggyár. — Hát hogy az idén is enyhe a tél, a múlt évihez hasonló körülmények között felvetődött a jéggyár építésének terve. De az ideai demonstrálástól, még eddig nem tetszett az Uristennek megjőnie, talán azért, mert a határozat nem volt elég erélyes. Talán úgy volt, hogy az érdekeltek és a nagyközönség kötelező aláírással garantálják a fogyasztást. Az idén már ennyire sem ment a vállalkozás, hanem nem kevesebbet akartak, minthogy a város építse meg a telepet — a saját szakállára. Ha nem fagnak be a pocsolyák, akkor jól megy az üzlet. Ha pedig befagy, — akkor — befagy. Természetesen a képviselőtestületnek sokkal okosabb tagjai vannak, minthogy olyan vállalkozásba engednék belemenni a várost, melynek jövődelmezősége, deficitje attól függ — majd ha fagy!

Jéggyár Tapolczán addig nem lesz, míg más alkalom lesz a jégvermek megtöltésére. Mert mi mindent csak a körülmények kényszerítő hatása alatt csinálunk és nem előrelátásból. Pedig a jéggyárnak piaca volna nemcsak Tapolczán, hanem a közeli balatonparti fürdőhelyeken is, ahol a nyaralókat láthatná el jéggel a két hónapon át. De ez addig csak terv lesz, míg a jéggyár építéséhez, a szokáshoz híven, nem kapunk — államsegélyt!

Csobánczi rege.

Dicsőséges emlékü fejedelmünk Rákóczi Ferenc idejében valami Krájez nevű csavargó osztrák tábornok nagy erővel megtámadta Csobáncz várát. Harminc férfi és harminc asszony védte a várat. Meg is védte igazán. Elesett a tábornok, elesett ötven tisztje és háromszázötven közvitéze. Az ostromló sereg azután hanyathomlok elfutott. Ilyen harcot keveset látott a világ. Történt ez az eset az 1707-ik esztendőben Mátyás napja után való harmadik napon, február hónapnak 26-ik napján.

Csak a dalnok hiányzik, akinek lantja a nemzet számára kiemelje ezt az esetet a fejedésnek sötét mélységéből.

No hiszen dühös lett ezért a német. Boszszuval fogadta, hogy visszatér és kő kövön nem marad a várból.

Ugy is lett.

Amíg dicső fejedelmünk itthon volt; addig hozzá nem férhetett. De amikor balszerencse,

árulás és dögvész a seregeit megbontotta s neki el kellett bujdosnia: eljött a német az eset után hét esztendő múlva. Békesség volt az országban, kifáradt a nemzet, nem volt többé magyar sereg, kénye-kedve szerint pusztíthatott az idegen.

Tüzet vetett a vár tetejére. Leégette a palotát, a tornyot, a várórség tanyáit. Azután aknákat furt a falak alá; az aknákat megtöltötte puskaporral s levegőbe robbantotta az egész várat. A kapu elejét csákánnyal és feszítővasakkal felturatta, a föl várba vezető utat négy helyen keresztülárkoltatta, a vár déli és napkeleti oldalán levő viruló erdőt felgyújtotta. Kegyetlenül elpusztított mindent. Még a kápolnák sirboltjában nyugvó holttesteknek se kegyelmezett. Kiszórta, tűzbe hánytá azokat is s a hamvakat le az Eger patak völgyébe szélnek eresztette.

A várkaputól balra volt a Gyulaffy-lányok virágos kertje. Bársony kezek, gyöngéd szívek ültették s ápolták virágait. Durva osztrák katoná ezt a kert is eltaposta.

Kihalt a Gyulaffy-család, többé föl nem támad. Porait szél hordja, eke szántja, sirbolt őrzi; erdő, berek, pázsit borítja. Emléke a történet mohos lapjain, a költő lantján s a hazafi szívekben.

Ledőlts ősi vára. Falának kövei szanaszét a hegy ormán s a völgy fenekén. Bakony felől, Dobos erdő magasáról oda-oda nyargal az őszi szél és süvöltő hangon kérdezi: hol van Csobáncz vára? Hol van büszke tornya? Hol van szélforgója? Hol van csikorgója? Hol vannak lakói? Hol van most a várnagy torzonborz bajuszával, gerezdes buzogányával? Kérdezi, kérdezi, de nem felel senki az őszi szélnek. Csak néhány darab falrom, bástyapad, egykori ajtónak, ablaknak szakadékos nyílása felelhetne, de csak zugás, mormogás minden felelete.

Gyulaffy-lányok, Gyulaffy-menyecskek piros arca, hollófürtje, égő szeme, selyemkeze, szerető szíve, hova lettek. István ur felesége, a sudár Rozgonyi Dóra, akinek Hollós Mátyás király csokolgatta kezét? László ur felesége, a büszke Forgách Margit, aki testvérjét, a nagyváradi püspököt is magával vitte pártütőnek? És a szőke Széchy Katalin, aki itt töltötte mézes heteit, mielőtt ifju férjével elment volna apósához Erdélyországba? Hát a lányok? A szép Gyulaffy Sára, akiért két gersei Pethő gyerek majd megölte egymást s utóbb se lett egyiké se? Hát Fruzsinka, akit Homonnai Drugeth Gábor vitt el lengyel szélre, aki többé soha se látta Csobánczot, de meghagyta mindenkinek, hogy holttestét oda vigyék vissza? „Miért vigyük oda aranyos lelkem?” „Mert én még látni akarom s ha oda visztek halottan is látom.”

Hát Gyulaffy Róza, akinek szíve meghasadt, mert jegyesét halottnak hitte? Hangzik-e még a hegy az ő jajsavától? Pereg-e még forró könyve, amikor a vár ablakából el messze néz a völgyeken s nem látja mátkáját?

Elmulással lett életük, porrá harmattestük, dallá, feledéssé emlékezettük. Csak Kisfaludy lantján szól még róluk a hang, gyöngén és édesen, mint az őszi bogár hangja.

De virágos kertjük megmaradt.

Ott van most is régi helyén. Lőpor robbanása, csákány kemény ütése, vad német katoná durva lábanyoma, kétszáz esztendőnek anyészete le nem törte a Gyulaffy-lányok virágait.

Zsálya, levendula, piros szegfű, fehér szegfű, pünkösdi róza most is ott nő az avarban. Ott nyílik szirma, ott árad illata, ott ragyog kedves alakja. Nem ülteti senki, nem öntözi, nem ápolja senki, mégis él, mégis mosolyog. Oda megy hozzá látogatóba az erdei vadvirág s ott is marad nála. Kosbor, fülfű, balatoni jácint, törpe vadrózsa, kakukkfű, szömörce, szarkaláb, árvalányhaj; ezek a látogatók. Megférnek egymás mellett. Nem irigykednek egymásra, színiük, illatuk összeölelkezik. Talán a multból, talán az anyészetből eljönnek északánként, tavaszoként a

Gyulaffy-lányok s láthatatlan kezükkel most is ápolják azt a virágot, melyből egykor csakrot kötöltek szerelmes szívük fölé s délcég mátkájuk süvegére.

Eötvös Károly.

HÍREK,

Darányi Ignác üdvözlése. Ujév alkalmából Forster Elek a tapolczai választókerület elnöke, táviratban üdvözölte a választókerület nevében Darányi Ignác öngyméltóságát, nemkülönben a Gazdakör nevében mint annak lelkes jóakaróját.

A küldött üdvözlésekre Öngyméltósága a következő válaszokat küldte Forster Elek pártelnökhöz, úgy is mint a gazdakör elnökéhez:

Forster Elek pártelnök Urnak,
Gyulakeszi.

Pártunk szives megemlékezését melegen köszönöm és egyenként és összesen véve boldog új évet kívánok tisztelt barátainknak

Darányi

Forster Elek gazdaköri elnök Urnak,
Gyulakeszi.

Hirneves gazdakörünk megemlékezését hálás köszönettel vettem, üdvözlőtök szíveimből viszonzom, adja Isten hogy a vészteljes felhők gazdaságunk egeről elvonuljanak

Darányi

Keszthely diszpolgára. Vaszary Kolos hercegprimást Keszthely diszpolgárává választotta. A rendkívüli közgyűlésen, melyet e célból tartottak, Berkes Ottó, premontrai gimnáziumi igazgató mondott ünnepi beszédet. A gyűlés táviratilag üdvözölte a hercegprimást és így értesítette diszpolgárára választásáról.

Budapesti festők kiállítása. Január hó 1-től 8-ig Keszthelyen a magyar festőművészek egy neves gárdájának műveiből nagyarányú tárlatot rendeztek. Január hó 1-én délután 5 órakor ünnepélyesen nyitotta meg Reischl Imre városbíró a festőművészek kiállítását, melyen részt vettek: Kézdy Kovács László, Bély Vörös Ernő, Neogrady Antal, Feszty Árpád, Berkes Antal, Papp Emil, Ring Jenő, Bálint Árpád, Koszta József, Telkessy Valér, Náray Aurél, Zorkóczy Gyula, Német Béla, és még néhány neves piktor művével az „Amazon” szálló nagytermében, mely ez alkalomra déli növényekkel van felszerelve. Körülbelül 200 szebbnél szebb kép van kiállítva ez alkalommal. A kiállítás rendezőse 5-én vasárnap sétahangversenyt, 8-án szerdán pedig tombolát rendez. A kiállítás megtekintésére felhívjuk úgy a helybeli, mint a környék közönségének figyelmét. Belépő díj 60 fillér, állandó jegy 2 korona.

Időjárás 1913-ban. A Sirius időjósolata szerint 1913. január 1-től kemény hideg várható, több helyen havazással, január 8-tól nedves, hideg eső és hó fog esni, 22-től nagy havazás ígérkezik Európa és hazánk nagy részében. A tavasz korán fog beállani. Márciusban már gyönyörű szép, meleg napok jönnek, zivataros esőkkel; bő termés és igen jó esztendő lesz; ugyszintén kellemes nyár is. Szeptember és október hónapokban második nyár fog jönni és hosszú lesz az ősz.

Tűz a Mogyoróshegyen. December hó 30-án este 6 órakor a gerendához ért bádögkürttől meggyuladt özv. Kőmives Ferencné mogyoróshegyi szalmafedelű pincéje és rövid idő alatt az egész elhamvasztotta. A kár 330 korona.

Kivonat a tapolczai anyakönyvből az 1912. évről. A tapolczai anyakönyv 1912. évi adatai mind a három tételében általában emelkedést mutatnak. A születések száma a következőképpen oszlik meg. Rom. kath. férfi született 99, nő 117 tehát 18-al több a nők születésszáma mind a férfiaké. Izraelita vallású férfi született 7, ugyanannyi nő, ág. ev. vallású 2 férfi, 2 nő s így a születések száma 108 férfi és 126 nő összesen 234, összehasonlítva a megelőző évi 224 születésszámmal 10 egyénnel szaporodott a születések száma. A halálozások száma ismét a nők részére kedvezőbb, amennyiben meghalt 68 rom. kath. férfi, 55 rom. kath. nő, 6 izr. férfi, 4 izr. nő, 2 ág. ev. férfi, ugyanannyi nő. Összegezve a halálozások számát, meghalt 75 férfi, 60 nő, összesen 135 egyén, amit összehasonlítva a megelőző évi 146 halálzási esetek számával 11 egyénnel kevesebb, tehát itt is kedvező az eredmény. Az évi szaporulat tehát 99 egyén, a megelőző évi 78 szaporulattal számban 11 emelkedést tüntet fel. Házasságkötés a megelőző évi 54 házasságkötéssel szemben 64 történt, ami szintén 10 egyénnel több s így az a mérleg kedvezőbb oldalára esik. Rom. kat. férfi, rom. kath. nővel 53, izr. férfi, izr. nővel 8 kötött házasságot, tehát egyvallásúak házasságkötésének száma 61, három vegyes házasság kötött és pedig görög kath. férfi rom. kath. nővel, ág. hitv. evang. férfi rom. kath. nővel egy-egy esetben. Összegezve tehát a múlt évi átlagos szaporulatot községünk hasonló fokozatos emelkedése mellett 10 évi átlagban mintegy 10 százalék emelkedést mutat, ami elég kedvező eredmény volna.

A Tapolczai Iparos Ifjak Önképző Köre Szilveszter este tartotta a Balaton szállodában farsangi táncmulatságát. Az estély elég jól sikerült és a mulatozók vig hangulatban köszöntötték az újévet. Sajnos azonban, hogy a törekvő ifjúsági egyesület nem részesül abban a pártolásban, amelyet méltán megérdemel. Különben a mulatság az erkölcsi siker mellett elég szép anyagi eredménnyel végződött. **Felülfizettek:** Dr. Darányi Ignác 10, Kovács Iván 4, Dr. Szűcs Arnold 3, Toth Miklós Gy. Keszi, id. Csuba István, Komlósi Henrik, Dr. Hirsch Károly, Marton Gyula, Sik Rezső, Galgóczi András Kővágoors 2—2 korona. Vencel Péter, Rózsa József Zalahaláp, Hammer Endre, ifj. Steiner Imre, N. N., Rédei János, Halász Samu, Steiner Imre, Orosz István, N. N. Keszthely 1—1 korona. Nemes Lajos 60 fil., Sztalmári József, Seruga Antal, Keszler Jenő 50—50 Brunner Ferenc 40 fil. Táló József 30 fil.

Szenkénégy — halál című mult heti közleményünkre vonatkozólag közöljük, hogy a szerencsétlen fiatalember halálának előidézésében az apának semmi része nem volt és a közleménynek a haláleset körülményére vonatkozó része téves bmondáson alapult.

Halálozás. Szalay Bálint Lehel műegyetemi hallgató folyó hó 2-án 19 éves korában Rizapusztán meghalt. Temetése folyó hó 4-én volt a kiterjedt rokonság és ismerősök nagy számu részvételével.

A Tapolczai Kath Jótékony Nőegylet táncmulatsága folyó hó 11-én lesz tombolajátékkal egybekötve. A mulatság iránt élénk érdeklődés mutatkozik, amely biztosítani látszik a mulatság erkölcsi és anyagi eredményét.

Az új adótörvényekről m. hó 29.-én tartotta meg Dr. Buzás Dezső ügyvéd, az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés tapolczai kerületének titkára lapunkban már jelzett előadását a kaszinó nagytermében. A kép, amelyet az ismertetés nyújtott, elég sötét, de a törvény tételes intézkedései azt mutatják, hogy igazságos. Az új kereseti adóról szólva kiemelte az előadó, hogy ennek progresszivitása teljesen értéktelen, mert annak megállapítására, hogy a kulcs 1, 2 vagy 3 % legyen az általános jövedelmi adó bázisán történik, ebbe pedig az adózónak bárholnan eredő jövedelme beszámítódik, s így alig élvezheti valaki az egy vagy két százalékos adókulcs előnyét. 2000 koronánál pedig ez a csekély progresszió is megáll s így jóformán minden valamire való iparos, kereskedő vagy szabad foglalkozású adózó a 3 %-os kulcs szerint fizeti a kereseti adót. Ennek megszüntetése ezentúl is az adókievétel bizottság feladata lesz, amelynek részére az adóalap kinyomozására igazán oly utasítást bocsátott ki, hogy csaknem minden lépését, legbensőbb családi ügyeinek vagyoni vonatkozását figyelemmel kell kísérnie e bizottságnak, ha az utasítás szellemében akar eljárni. Emellett az adózók minden évben fölös zaklatásnak lesznek kitéve, mert a kivétel nem háromévenként, hanem minden évben évben történik. Legkiáltóbb igazságtalanság az, hogy az általános jövedelmi adóval mindenféle jövedelmet, mely már egyszer egyenes adóval megvált róva, még egyszer megadóztat az állam. Az üzleti könyveket a jövedelem kiderítése végett csak az adózó beleegyezésével lehet majd megtekinteni, de tanukat, szakértőket hallgathat ki a kincstár képviselője, a felszólamlási bizottság pedig felemelheti az adót még akkor is, ha az adózó felebbezett csak a leszállítás végett. Mindehhez járul még, hogy a vallo-más beadásának elmulasztása vagy valótlan adatok bevallása igen súlyos büntetés alá esik. — Mindezeket figyelembe véve igen kívánatosnak jelezte az előadó a törvények végrehajtásának minél későbbre való halasztását, de ennél is üdvösebb lenne a leg súlyosabb sérelmeknek novelláris orvoslása, amire azonban — sajnos — igen kevés a reménység.

Tapolcza nagyközség hivatalos ügyforgalma. A közigazgatási jegyzői és anyakönyvi hivatal ügyforgalma 1912. évben számokban. Iktató szám, jegyzői hivatal: (közigazgatási) 4250, kézbesítési 2231. Katona jelentkezések: közöshadsereg 233, honvéd 137. Marhalevél iktató 2755. Tulajdonjog átírás 2505. Cselédkönyv kiadott 14. Munkásigazolvány kiadott 65. Előjárásági gyűlés tartott 25. Képviselőtestületi gyűlés tartott 19. Ezekben elintézett tárgyak száma 286. Helyhatósági (zene) engedély kiadott 145. Pénztári napló tétel száma 1395. Kisebb polgári peresügyek 289. Mezőrendőrségi ügyek 62. Építkezési engedély kiadott 18. **Anyakönyvi hivatal:** Születések bejegyzési

száma 234. Halálozások bejegyzési száma 135. Házasságkötések száma 64. Kihirdetésre jelentkezés (vidékivel együtt) 86.

Felülfizetés. Berta Gyula utólag 3 koronát küldött az Iparosok dalkörének mulatságára, amelyért ez uton is köszönetét fejezi ki a daloskör.

Az állattenyésztés föllendítése. A földmívelésügyi miniszter a gazdasági felügyelőségek útján köztenyésztés céljára kedvezményes vételár és fizetési föltételek mellett 8000 darab tenyészbikát és 7000 darab tenyészsertést osztottak ki, melyeknek vételára meghaladja a 7,000,000 koronát. Az állattenyésztésben fejlettebb vidékek állatállományának nemesítésére állami támogatással Svájcól közel 2000 darab elsőrendű tejelő tehenet és üszőt importáltak, melyeknek ivadékaí jelentékeny mértékben fognak hozzájárulni állatállományunk nemesítéséhez. Ebben az esztendőben hasonló és a lehetőség szerint még fokozottabb mértékű tevékenység indul meg, amennyiben a már most teljesen megállapodott tenyészanyagjavítási és nemesítési akció állandósul és közel jut ahhoz az időponthoz, amikor a hazai állattenyésztés virágzásáról is lehet beszélni.

Döglött állatok. A község fölött lévő ut valóságos lerakódóhelye mindenféle eldöglött apró háziállatnak. Van ott kutya, macska, tyúk stb. amelyek döglötes szagokkal nemcsak undort gerjesztenek, hanem megromtják az egész környék levegőjét. Ha azoknak, akik ezt teszik nincs érzékük a tisztaság iránt, legalább időközönként a községnek kellene az utat a döglött állatoktól megtisztítani.

Készülnek a járdák. A járdák készítésére kiadott rendeletnek úgy látszik lesz foganatja, mert itt is, ott is látni, hogy a házak elejét murvával hintik fel, ami különben igen jó járda lesz idővel, de legalább kőből vagy élére állított téglából szegélyt kellene kirakni, ami nem engedné a murva széthordását illetőleg széttafosztását és tetszetősebb képet is adna a járdának.

Bucsuzó. Mindazoknak, kiktől Tapolczáról történt eltávozásom alkalmából személyesen bucsut nem vehettem, ezuttal mondok szívélyes Isten hozzádot.

Dr. Révész Gusztáv.

Növendék hangverseny. Tegnap délután tartotta Grünberger Bella okl. zenetanárnő, a tapolczai kaszinó helyiségében, növendékeinek vizsga-hangversenyét. A tanító kiváló módszerével párosult tehetségének, a tanítványok szorgalmának és ügyességének volt bizonyítéka az egész hangverseny. Nehéz volna az egyes tanítványok játékát külön-külön mérlegelni, mert hisz a néhány hónapos tanítvány játéka épúgy dicséretére válik oktatójának, mint a több éves tanítvány elvezetes precíz technikája. A múlt évi tanítványok haladása valóban szembetűnő s így dicséret és elismerés illeti tanítót és tanítványt egyaránt. A zsufolásig megtelt kaszinóteremnek akusztikája ellen lehet csak kifogásunk, a Pannonia-szálloda nagyterme talán mégis alkalmasabb lett volna. A hangverseny programja a következő volt: Beehr: Nyitány 4 kézre. Előadták: Neményi Anna és Margit. Nádor: Jellem darab. Előadta: Popper Margit. Dussek: Rondo. Előadta: Kun Lulu. Variatio egy német dal felett. Előadta: Grünberger Ilonka. Kullak: Bölcső dal. Előadta: Haaszlinger Mici. Hor-

TUBERIN

ÖRKÉNY

Siessen addig, míg nem késő egészségét visszaszerezni!

Egy jelentéktelennek látszó meghűlés az összes légzőszervek legkülönfélébb megbetegedését vonhatja maga után. Igyekezünk idejekorán elejét venni a bajnak, mert a könnyelmű elhanyagolás sokszor végzetessé válhatik. A meghűlésből eredő **köhögés, rekedtség, meghűlés, nehézlélegzés és a légzőszervek hirtelen megbetegedéseinek kitűnően bevált az orvosi előkelőségek TUBERIN** Mindenütt kapható. Egy üveg ára 2 korona 50 fillér egy nagy üveg ára 5 korona. Postán legkevesebb 3 üveg rendelhető meg utánvétellel az egyedüli főraktárból:

Diana-gyógyszertár, Budapest, Károly-körut 5. szám

váth: A kis trombitás. Előadta: Steiner Ilus. Burgmüller: Ballada és die Unruhe. Előadta: Kántor Anna. Bunte Blume. Előadta: Berger Lili. Doppler: Melodische Tonstücke. Előadta: László Ilonka. Handrok: Scherzino. Előadta: Tus Mariska. Diabelli: Sonata első és második tétel. Előadta: Neményi Anna és Margit. Moscheles: Bonboniere Musicale. Előadta: Klein Mici. Rohde: Freudwoll. Előadta: Lessner Erzs. Schubert: Scherso. Előadta: Pollák Anna. Mendelssohn: Barcarolla. Előadta: Kovács Erzs. Weiss: Die Elfen. Előadta: Glazer Irén. Smith: Tarantella. Előadta: Lessner Irén. Grieg: Peer Gynt Suite. Előadta: Zalai Rózsika. Franek: Erotopagnion. Wartenstein: Am Wiesenbächlein. Előadta: Ács Irma. Wéber: Rondo Brillante. Előadta: Tets Margit.

Vándor köszörűsök — orosz képek. A belügyminiszter minap új rendeletet adott ki, melyben úgy a városi, mint az összes vidéki rendőrkapitányságokat szigorúan utasítja, hogy különösen a vándorköszörűsöket kísérjék figyelemmel, mert az utóbbi idő tapasztalatai szerint az orosz képek nagy része ily áruhában jelentkezik az országban, vagy pedig vándorköszörűsöket igyekeznek rábírní kémkedésre.

Ujtás a postán. A feladás megkönnyítése és gyorsítása céljából a posta ajánlott levelek és közönséges csomagok tömeges feladására külön postai feladókönyveket adott ki, amelyeket a bekötési költség megtérítése ellenében, a nagyobb alakukat 70 fillérért, a kisebbeket 50 fillérért szolgáltatja ki.

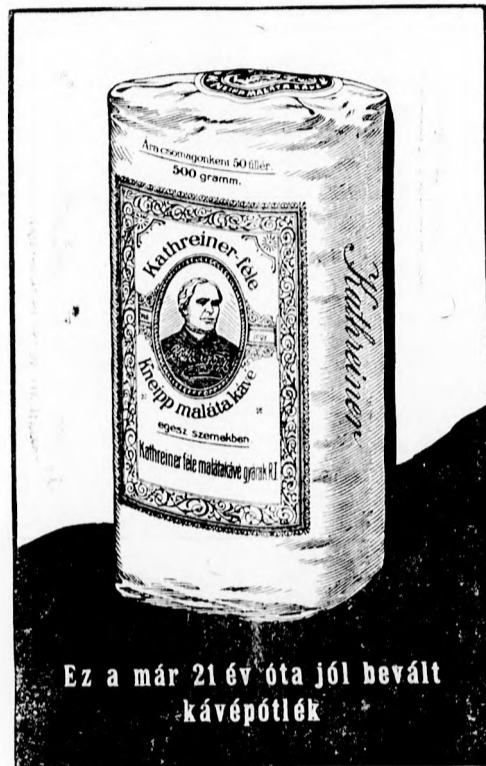
A lapok karácsonyi számai egymást igyekeztek felülmúlni. Egyik jubileumot ült és ezen címen hozott rengeteg olvasnivalót és hirdetést; a másik nagy számot adott, mert az már úgy illik kétszer egy évben: húsvétkor és karácsonykor, — legtöbbet adott mégis csak a Pesti Hirlap, mert az a nagy karácsonyi számhoz, mely duplája a rendes vasárnapi kiadásnak, még egy gyönyörű kiállítású, hasznos és érdekes tartalmu almanachot is ad ajándékol minden előfizetőnek. A Pesti Hirlap 1913-ik évi nagy képes naplára valóságos diszmi, melynek bolti ára 6 korona, az előfizető pedig ingyen karácsonyi ajándékol kapta. Az újévkor belépő új előfizető, ha negyedévre 7 K és 55 fillér postadíjt beküld, megkapja a Pesti Hirlap Naptárát is. A Pesti Hirlap egész éven át napról napra 16—24 oldallal többet ad, mint más napilapok, ugyanazon árért és vannak speciális rovatai, mint a Kertészet, Műszaki újdonságok, Katonai rovat, Tanügyi rovat, Sakk-rovat, Szerkesztői üzenetek (minden nap egész oldal). Magyarország legelső és legnépszerűbb írói ma mind a Pesti Hirlap munkatársai, úgy hogy egy más napilap sem dicsekedhetik ilyen írói gárdával. Politikai iránya radikálisan szabadelvű és demokratikus; független és szókimondó újság köztudomás szerint. Előfizetési ára egy hóra 2 kor. 40 fillér; negyedévre 7 kor. A Divat Salon című pompás divatlappal együtt negyedévre 9 kor. 50 fillér. Kiadóhivatala, hová az előfizetést küldeni kell, Budapest, Váci-körút 78. szám alatt van.

Ingyenes főző-tanfolyamok asszonyoknak és lányoknak. Dicsérendő módon immár majdnem minden nagyobb és közepesebb városban főző-tanfolyamokat rendeznek nők számára, amelyben azt tanítják, mikép lehet olcsón s a mellett mégis jól és izletesen főzni. Említésre méltó, hogy majdnem minden főző-iskola oktatási rendjébe fölvtették azt is, mikép kell a Kathreiner-féle Kneipp-malátakávé elkészíteni. A főző-előírásnak megfelelően, amint az minden ismert eredeti csomagol olvasható, a tanítványok hamar elsajátítják ezen legjobb kávépótlék helyes főzési módját a derék és értelmes tanítónők útján. Mennyire örvendetes látni, hogy mily áldás terjed szét ama városokban, amelyekben főző-tanfolyamok létesültek! Az italok és ételek helyes készitési módja egész családokat tesz boldoggá.

Egy fiu tanulónak lapunk nyomdájában felvétetik.

A mi kávénk

izlik mindig a legjobban, valahányszor azt az anyuska a Kassa-i gyárban készült »Valódi« : Franck:-kal készíti, kostatálta egyhangulag az asztal körül ülő egész család; oly fűszeres ereje van, oly kitűnően izlik és sokkal izletesebb színű. A »Valódi« : Franck:-ot tartalmazó ládikák és csomagocskák gyárjegy gyanánt a kávédarálót viselik.

Eladó ház.

Park-utca 1 sz. alatt Hirsch Lipót ur háza mellett épült új házat más vállalkozás miatt

ELADOM.

A házban 3 lakószoba, fürdőszoba, konyha, kamra és pince van.

Bővebbet a tulajdonos

Pressing Gábor.

Eladó

nagyobb mennyiségű, kitűnő minőségű lucerna, előszéna és rázott. Hirsch Lipótnál TAPOLCZAN.

Ukk község határában
200 holdas birtok
a közepén ujonnan épített majossal, élő és holt felszereléssel, bevetve
azonnal eladó.
Értekezhetni lehet a tulajdonosnál:
Horváth Imréné, Ukk.

Raksányi Kálmán volt balatonhenyei lelkész hagyatéka eladó ez áll: 18000 □-öl részben hazai, részben amerikai szőlőből közvetlen a falu mellett. Ház pincével 1000 hl. hordóval, 2 hold belsőséggel nagy része mandulás. Gazdasági felszerelés és egyéb jószág. Bővebbet özv. Pálffy Dénesnél Balatonhenyében. A birtok esetleg részletekben is eladó.

ELADÓ

nagyobb mennyiségű, közep-
:: minőségű egészséges ::

sarju-széna
Weiler Kálmán

hegymagasi gazdaságában.

Tapolczai m. kir. állami anyakönyvvezető.

1—1913.

Hirdetmény.

Közhírré teszem, miszerint a vezetésem alatt álló állami anyakönyvi hivatalban a hivatalos órák hétköznapokon reggel 8 órától 10 óráig, délután 2 órától 4 óráig vannak, vasár- és ünnepnapokon pedig reggel 8 órától 10 óráig tartatnak. Ugy születési mint halotti esetek bejelentését, valamint házassági hirdetésre jelentkezéseket csak ez időben fogadok el és házasságok is a hivatalos időben köttetnek. Végül figyelmeztetem a feleket, hogy a születési eset bejelentési határideje a születéstől számított egy hét, a halálesetet pedig 24 óra alatt kell bejelenteni, házasságkötés napja pedig 3 nappal előbb bejelentendő.

Tapolcza, 1913. január 2.

Horváth Jenő
m. kir. áll. anyakönyvvezető.

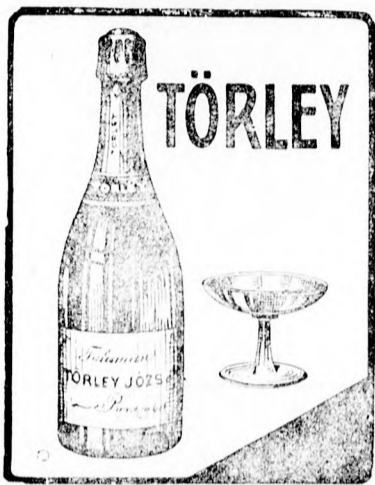

Főraktár POPPER GYULA Tapolca

ÉRTESÍTÉS,
Tisztelettel tudatjuk az érde-
kelt gazdaközönsséggel,
hogy a tavasz folyamán
MŰTRÁGYA

árusításával is foglalkozunk.
— E cikkekből nagy meny-
nyiséget tartunk raktáron u.
m.: superfoszfát, thomassalak,
káli és chili-salétrom minden-
kor a kellő időben a leg-
mértányosabb árak s feltételek
mellett fog a n. é. gazda-
közönsség rendelkezésére állni.
Tisztelettel

Lustig József és Fia,

Eladó szőlő.

Özv. Rác Józsefné és gyer-
mekeinek a Salföldábrahám-
ban, a balatoni vasut mellett
levő szőlőjét -- rajta nagy
lakház, pince, istálló -- szabad
kézből eladom. -- Bővebbet

Dr. ZALAI SIMON
ügyvéd,
TAPOLCZA.

Eladó ház és több háztelek

a Park-utca 3. szám
alatt leszállított áron
és kedvező fize-
tési feltételek mellett

Kiss István kertésznél,
:: a vasuti liget mellett. ::

A Bacsnányi János-utca 34. sz. a levő

**házamat
szabadkézből eladom.**

A házban egy utcai és két udvari
lakás van. — Bővebbet:

özv. NÉMET FERENCNÉ.

Tapolca nagyközség előljáróságától.

Hirdetmény.

4113—912.

A járási Főszolgabíró ur 7028—
912 sz. rendeletére hivatkozással köz-
zé tesszük, hogy köteles minden ház-
tulajdonos járdát csinálni, s a megle-
vőt jókarban tartani és tisztogatni. —
Erről a háztulajdonosok oly hozzá-
adással értesítettnek, hogy aki 15 napon
belül a járdáját el nem készíti, s aki
a meglevőt nem tisztogatja, — a Fő-
szolgabíróságnál egyenkint, névszerint
fel fognak jelenteni, hol szigorú büntet-
és vár a mulasztókra; — a rende-
let teljesítésének ellenőrzésével a köz-
ségi rendőrség megbízottot.

4058.—912.

A 11851. ni. 1012. számú várme-
gyei szabályrendelet határozataihoz
képest 1913. évi január hó 1-től kez-
dőddőleg a háztartási (belső) cselédek-
nek a szolgálatba való belépése és
kilépése, valamint a szolgálati szerző-
dés meghosszabbítása a szolgálati idő
feltüntetése mellett a gazda vagy meg-
bizottja által a községi előljáróságnál
nyilvántartás céljából haladéktalanul
bejelentendő.

Ha a cseléd szolgálatból történt ki-
lépés után más községbe szegődött el,
kilépését személyesen tartozik bejelen-
teni.

A bejelentés szóban, vagy e célra
nyomatott bejelentő lapokon a **rend-
őrségnél** teendő meg. A bejelentésre
szolgáló lapok ugyanott, valamint a
cselédszerzőknél díjtalanul kaphatók.

A be és kijelentés minden szolgá-
latadó gazdára kötelező, — az ellene
vétők 100 koronáig terjedhető pénz-
büntetéssel büntethetők.

Tapolca, 1912. december 26.

Horváth Jenő
főjegyző.

Mojzer Endre
bíró.

Felhívás.

Tapolca nagyközség előljárósága
felhívja a borkereskedőket, szőlősgaz-
dákat és mindazon magánfeleket, akik
1913. évre a saját házi szükségletükre
felhasználható bor és bormust után
fizetendő boritaladót szabad egyezke-
dés útján évi átalány összegben óhajt-
ják fizetni, az egyezés megkötése
végett a fogyasztási adókat kezelő hi-
vatalnál legkésőbb január hó 20-ig je-
lentkezzenek, mert ezen határidőn túl
egyezkedni nem lehet.

Továbbá azokat, akik évi átalány-
összegben ki nem egyeztek, különösen
a szőlőbirtokosokat, akiknek szőlőbir-
tokuk Tapolca nagyközség beszedési
köréhez tartozik, teljes borkészletüket.
Azoknak pedig, kiknek szőlőbirtokuk
idegen beszedési körhöz tartozik, a
községbe behozott bort és bormustot,
tekintet nélkül a mennyiségre. — A
törvény által meghatározott időben,
annál is inkább bejelentésük, mert el-
lenkező esetben a mulasztó felek ellen
a fogyasztási idő, törvények és sza-
bályok értelmében jövedéksonkítás
címen az eljárás föltétlen meg fog
indíttatni.

Előljáróság.

ÉRTESÍTÉS.

Tisztelettel értesítem
a n. é. közönsséget,
hogy folyó hó 15-től
kezdődőleg, több évi
gyakorlat után, ugy-
kottából, mint naturból

cimbalmozni tanítok.

Ugyanott egy teljesen
új nagy, erőshangu
GRAMOPHON

20 lemezzel együtt ELADÓ.
jutányos árban

Kérve a t. közönsség b. pártfogását
maradtam kiváló tisztelettel

TÓTHNÉ, VÖRÖSMARTI-UTCA 6.

PAUK VILMOS

vaskereskedése
TAPOLCZA.

Ajánlja állandóan nagyválasztéku raktárát, Nechwile Ferenc szabadalmazott »AUSZTRIA« permetező egyedüli készítőjének főraktára, továbbá önműködő Rákóczy, légnomásu, Mayfarth és Eclier vermöre permetezők, melyeket gyári áron bocsátok rendelkezésre.

Szénkénegezők, (Egyszerűség.) Borszivattyúk, bortömlők, (Heinrich rendszer.) Ekék, Kayser varrógépek golyós csapágyal továbbá a legnagyobb választék

szőlőprésekből, Lüttichi és Pieper vadászfegyverekből; mindennemű gazdasági és szőlészeti gépekből.

Nehéz I. rendű »AUSZTRIA« permetezőkhöz mindennemű géprész kapható. Állandó nagy raktár használt vasuti sinekből és vasgerendákból.

Ugyanitt egy jó házból való fiu tanoncok felvétetik.

HIRSCH JÓZSEF

hentes üzlete és füstölője

TAPOLCZA, főtér.
Telefonszám 96.

Állandó nagy raktár:

Füstölt sonka, füstölt hus, füstölt szalonna és szalámiból.

Friss sertéshus, I. rendű sertés-zsirháj és zsirszalonna.

Főtt sonka, nyelv és hideg felvágottak.

Naponta saját készítésű friss virsli, kalbász, párisi és szafaládé.

Legolósabb napi árak!

Az elhalt özv. Huppán Ferencné

házát

(Kisfaludi-utca 7. sz.) az örökösök szabadkézből eladják.

Megbizott Huppán Gyula.

Bogdán Józseftől megvett házat (Kinizsi-utca 6. sz.)

szabadkézből eladom.

Huppán Gyula.

A sümegi és a keszthelyi utban házhelynek alkalmas

föld eladó.

Bővebbet Huppán Gyula.

MILLIÓK

használgák

Köhögés

rekedtség, hurut, elnyálkásodás,
:: görcs, számarköhögés ellen! ::

Kaiser-féle Mell-Karamellák

a „3 fenyővel”

6500 elismerőlevél orvosoktól
:: és magánosoktól. ::

Kiválóan kellemes ízletes bonbonok.

20 és 40 filléres csomagokban és 60 filléres dobozban kapható minden gyógyszerárban és drogériában.

BORKÖVET

minden időben a legjobb napi árak mellett

vesz TACHAUER LIPÓT
Wien 2/3 Obere, Donastrasse 83.

Minták kéretnek.

Ujdonság! Remek! Ujdonság!

Fénykép

élet-nagyságban

vászonpapíron legizlésebb préselt papirkerettel (passepartoural)

CSAK 11 K

Megrendelhető:

DOMANICKY SÁNDOR

fényképésznél

TAPOLCZA, (saját ház).

A polg. fiúiskolával szemben.

valódi

KAUCSUK-CIPŐSÁROK DOBOZA

MINŐSÉGE: ARANY

7191/tkv. 1912. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A tapolczai kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi miszerint a Rosenfeld Vilmos káptalanfői lakos végrehajthatónak néhai Szörös Bálintné sz. Tóth Erzsébet illetve ennek örököse Szörös Bálint kisörshelyi lakos gyámsága alatt levő kiskoru Tóth Regina végrehajtást szenvedő elleni 181 kor. 50 fill. és jár. iránti végrehajtási ügyében az árverés a tapolczai kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság területén lévő: a kékkuti 56. sz. jtkvben Szörös Bálintné sz. Tóth Erzsébet nevében álló következő ingatlanokra: 1. 100. hrsz. ház, udvarra 800 koronában, 103. hrsz. belteleki kertre 4 koronában, 105. hrsz. belteleki kertre 4 koronában, 170. hrsz. Mogyorós erdei erdőre 3 koronában, 224. hrsz. nagykútöldeki szántóföldre 39 koronában, 2. a badacsonytomaji 530. sz. jtkvben ugyanannak nevében álló A. I. 1048. hrsz. és 1200 korona szőlőfelújítási kölcsönrel terhelt kisörshelyi pincészlőre 108 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendeltetik és erre határidőül még pedig a kékkuti ingatlanokra 1913. évi február hó 6. napjának délelőtt 10 órája Kékkut községéhez, a badacsonytomaji ingatlanra vonatkozólag ugyanaz nap délután 3 órája Badacsonytomaj községéhez kitűzetik.

Az ingatlanok a kikiáltási ár $\frac{2}{3}$ ánál alacsonyabb áron alul el nem adatnak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 20%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, esetleg a bíróságnál való előleges letételét hitelt érdemlőleg igazolni.

Az árverési feltételek alulirt tjkvi hatóságnál és Badacsonytomaj, Kékkut községénél betekintheők.

A kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság.

Tapolcza, 1912. november 11.

Papp, sk. kir. jbiró.

A kiadvány hitelűl:

Ján, kir. telekkönyvvezető.

8784/tkv. 1912. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A tapolczai kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, miszerint a Dreher Antal serfőzde r. t. székesfehérvári söraktára és özv. Engelbrecht Károlyné végrehajthatóknak Ungár Henrikné sz. Krámer Jolán kövágóörsi lakos végrehajtást szenvedő elleni 1000 kor. és 1493 kor. 75 fill. és jár. iránti végrehajtási ügyében az árverés a tapolczai kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság területén lévő: a kövágóörsi 2501. sz. jtkvben 3708/2091. hrsz. Krámer Jolán nevében álló ház, udvarra a fülöpi pusztán 3200 korona, az arra C. I. sz. alatt Ungár Jakab javára bekebelezett hasznélvezeti jog s a B. I. sz. alatti kiskiáltási jog feltétlen fenntartásával ezennel megállapított kikiáltási árban elrendeltetik és erre határidőül 1913. évi február hó 15. napjának délelőtt 10 órája Kövágóörs községéhez kitűzetik.

Az ingatlanok a kikiáltási ár $\frac{2}{3}$ -ánál alacsonyabb áron el nem adatik.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 20%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, esetleg a bíróságnál való előleges letételét hitelt érdemlőleg igazolni.

Az árverési feltételek alulirt telekkönyvi hatóságnál és Kövágóörs községénél betekintheők.

Tapolcza, 1912. december 22.

Papp, sk. kir. járásbíró.

A kiadvány hitelűl:

Ján, kir. telekkönyvvezető.